

Könyvismertetés

Dr. Bayer István: A gyógyszerészet kialakulása és fejlődése

Galenus Kiadó, Budapest, 2010.

Recenzió – Dr. Bayer István: *Nașterea și evoluția farmaciei*

Book review – Dr. Bayer István: *The establishment and development of pharmacy*

Jelen korunkban kevés könyvterjedelmű kiadvány jelenik meg a gyógyszeres gyógyítás, illetve magának a gyógyszerészetnek a történetével kapcsolatosan. Ezért is kivételes esemény – az igen tekintélyes tapasztalattal és szakmai rálátással rendelkező jeles szerző – dr. Bayer István könyvének megjelenése, hiszen ezt megelőzően magyar nyelven jó negyedszázada (1984) látott napvilágot Kempler Kurt könyve, *A gyógyszerek története*.

A szerző alapvető célja, hogy viszonylag rövid és tömör áttekintésben mutassa be hogyan alakult ki, fejlődött a gyógyszerészet az emberiség története folyamán.

E hosszú folyamatot korszakokra bontva tárgyalja, bemutatva azokat a társadalmi, politikai, gazdasági, kulturális és egyéb tényezőket, amelyek döntően befolyásolták a gyógyszerkincs és a gyógyszerkereskedelem kialakulását.

A kultúrtörténeti szempontból is figyelemre méltó könyvben nyomon követhető a gyógyszer - gyógyszerész - gyógyszertár fogalmak és kompetenciák történelmi evolúciója. Hangsúlyt kap az a történelmi tény, hogy a gyógyszertárak laboratóriumai a XVIII. század végén a kémia bölcsőjének bizonyultak, így számos kémiai elem, vegyület felfedezése, illetve előállítása gyógyszerészek nevéhez fűződik.

A szerző rámutat, hogy a gyógyszeripar, az új gyógyszerformák megjelenésével jelentős változáson ment át a gyógyszerészet és maga a gyógyítás is. A gyógyszerkülönlegességek („specialitások”) megjelenésével felmerült a minőségbiztosítás, majd a törzskönyvezési, gyógyszerellenőrzési rendszer létrehozásának szükség-szerűsége.

A természettudományi szempontok mellett fontos szerepet kapott a gyógyszerészetre vonatkozó szabályozási rendszerek történeti áttekintése, a gyógyszerészetet érintő jogi és gazdasági kérdések elemzése is. A szerző nagy hangsúlyt helyez a gyógyszerellenőrzési rendszer fejlődésének bemutatására, mely előbb nemzeti, később pedig nemzetközi szinten alakította ki szabályait és szervezeteit.

Az utóbbi évtizedek tendenciáit értékelve, a szerző hangsúlyozza, hogy „el kell érni, hogy a társadalom felismerje, hogy a gyógyszertár az az intézmény, amelyik biztosítani tudja a hamisított, vagy minőségileg nem megfelelő gyógyszerekkel szembeni védelmet és, hogy a gyógyszertár által nyújtott védelem az információhamisítás elleni védelemre is kiterjed”.

Dr. Bayer István könyve konkrét adatokban, információkban, képillusztrációkban rendkívül gazdag, lenyűgöző olvasmány.

Minden bizonnyal e könyv jelentős mértékben hozzájárul a gyógyszerész szakma megismeréséhez, népszerűsítéséhez, fontos szerepre számíthat a gyógyszerészhallgatók szakmai érdeklődésének alakításában, valamint az e szakmáért elhivatottak önértékelésének erősítésében. Ugyanakkor tankönyv-forrásként is ajánlható a gyógyszerészképzés curriculumából kihagyhatatlan Gyógyszerészet története tárgy előadói számára.

E szép kivitelezésű könyv méltán gazdagítja a Galenus Kiadó egyedülállóan színvonalas szakkönyv és albumsozortát.

Dr. Gyéresi Árpád